

Den.
venetianska
ALLEN UPWARD nyckeln

Den.
venetianska
ALLEN UPWARD nyckeln

 SAGA
EGMONT

Allen Upward

Den venetianska nyckeln

Saga

Den venetianska nyckeln
är översatt från engelska av Oscar Nachman efter
The Venetian Key
Omslagsfoto: Shutterstock
Copyright © 1927, 2019 Allen Upward och SAGA Egmont, an imprint of
Lindhardt og Ringhof A/S Copenhagen
All rights reserved
ISBN: 9788726159691

1. E-boksutgåva, 2019
Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än
personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt
med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom Egmont-
koncernen

FÖRSTA KAPITLET.

Sir Frank Tarleton, med. d:r, ledamot av vetenskapsakademien, inrikesdepartementets rådgivare i medicinska spörsmål och en hel massa annat, som utvisar en framstående ställning inom den vetenskapliga världen, höll just på att avsluta en rejäl frukost, då hans skarpa öra uppfångade ljudet av en bil, som saktade farten, då den närmade sig hans anspråkslösa bostad vid Montagu street. Han gick fram till ett av fönstren i den gammalmodiga matsalen, som vette mot gatan. Han kom just lagom att se en droskbil stanna vid trottoarkanten med en passagerare, som uppförde sig ganska besynnerligt. Den okände mannen öppnade icke med ens bildörren och steg ur. I stället blev ett ansikte synligt vid fönstret och kikade försiktigt ut ett ögonblick, så fälldes fönstret ned, och huvudet, som ansiktet tillhörde, stacks ut och tittade åt alla håll, liksom för att uppdaga, vem som fanns inom synhåll. Först därefter öppnades dörren försiktigt, passageraren steg ur och skyndade över trottoaren fram till doktors ringklocka.

Sir Frank Tarletons egendomliga praktik hade vant honom vid att taga emot besökande av mer än en samhällsklass. Hans officiella besökande voro otaliga. Bud från skilda departement, som önskade höra hans åsikt i frågor, som gällde det allmänna hälsotillståndet, polisofficerare, skickade mången gång i största hast för att hämta honom till fall, som gäckat traktens läkare, och bud i liknande ärenden från de stora sjukhusen — sådana personer infunno sig dagligen hos honom. Mindre ofta förekommo besök av andra läkare, som kommo för att

rådfråga honom om symptom hos sina patienter, som de nästan icke ville känna igen, av fruktan att avslöja ohyggliga hemligheter, som skulle göra slut på familjefriden. Det sällsyntaste slaget av besökande var emellertid de privata patienter, som, likbleka och darrande, kommo till den stora auktoriteten på gifter för att viska i hans öra förfärliga misstankar mot dem, de älskade högst — kanske söner, som tagit ut i förväg av sitt arv, kanske hustrur, som lockats att glömma vad de lovat inför altaret.

Något visst hos mannen, vars nervösa ringning nu ekade genom doktors hus, tycktes skilja honom helt och hållet från resten. Vid den hastiga blick, doktorn kastat genom fönstret, hade han sett, att den besökande var en man med aristokratiskt utseende, väl bibehållen för sina år, som icke kunde vara flera än femtio, och omsorgsfullt klädd. Men den besynnerliga försiktighet, varmed han stigit ur droskan, kunde icke tillskrivas oro över hälsotillståndet. Det var omöjligt att icke tyda den såsom fruktan för att bli sedd, om icke något värre.

Doktorn skyndade genom hallen in i sitt mottagningsrum, innan klockan ännu upphört att pingla. Han satt i sin länstol med sin journal framför sig, då patienten blev införd. Nu, när Tarleton hade tillfälle att betrakta honom närmare, blev det ännu svårare för honom att placera mannen. Trots sitt förfinade uppträdande och sina nära nog vackra anletsdrag såg han ut att ha varit med om en hel del här i livet. Han var en smula kutryggig och började bli flintskallig, och det hår, han hade kvar, var nästan grått. Hans händer voro grova, och det lilla, som syntes av hans mun under de slokande mustascherna, var fult och grovt. Men vad som doktorn tyckte minst om hos honom, var hans ögonlock. De kommo iakttagaren att tänka på de svarta, skrynkliga ögonlocken hos örnarna och gamarna i zoologiska trädgårdar, och de höllos sänkta över

ögonen som fönsterluckor. Nu, när han kom in i rummet, slog han upp ögonen för ett ögonblick och kastade en misstrogen blick på sir Frank, som om han till hälften väntat att i honom finna en fiende.

Intet av dessa tecken var alldeles nytt för Tarleton. Han hade sett dem hos mer än en bankruttmässig medlem av en förnäm familj, som hade möjlighet att få ärva en förmögenhet genom någon intet ont anande anförvants död — kanske en kvinna eller ett barn. Han hade lärt sig att hålla utkik efter sådana ögonlock och att se dem slås ned inför hans blick. Vad som var en nyhet för läkaren, var att få emottaga besök av en person av denna kategori, och han var mycket nyfiken på att få höra, vad den besökande ville honom. Det var uppenbarligen något, som inte var lätt att säga. Då främlingen slog sig ned i patientstolen, flyttade han på den helt litet, så att han icke behövde se läkaren i ansiktet, när han talade, och sedan satt han med sänkt huvud.

— Vågar jag be er betrakta den här konsultationen såsom absolut konfidentiell, sir Frank?

Detta var en aminös början. Experten rynkade pannan och pressade ihop läpparna. — Mina patienter tar vanligtvis för givet, att deras förtroenden blir respekterade, sade han strävt.

— Ja, ja, naturligtvis, mumlade den andra i urskuldande ton. Jag menade inte... Jag ville endast förvissa mig om att ni skulle betrakta mig som er patient.

— Får jag be om ert namn, sade läkaren och grep sin reservoarpenna.

— Sir Rowland Caythorpe, kom svaret efter en viss tvekan.

Medan Tarleton skrev namnet i sin journal, slog det honom plötsligt, att han hört det förr, ehuru han icke kunde draga sig till minnes, när eller var. Men det betydde

ingenting, ty det skulle bli en lätt sak att sedermera taga reda på allt om en man, vars namn måste finnas i så många referensböcker. Sir Frank lade ned pennan och tog upp sitt magnifika ur, som han började svänga helt sakta vid det nötta svarta sidenbandet. Då han gjorde det, blev han medveten om att de rynkiga ögonlocken höjts för ett ögonblick men sänkts igen, innan han hunnit vända på huvudet. Caythorpe ville kanske se, om hans namn var bekant för läkaren.

— Jag har kommit hit för att fråga, om ni kan ge mig ett medel mot gift?

Hemligheten hade äntligen blivit uppenbar. Detta var förklaringen på den besökandes anmärkningsvärda förlägenhet, detta var anledningen till att han vidtagit sådana försiktighetsmått vid sin ankomst till läkaren. Det måtte ligga något besynnerligt under denna anhållan.

— Ska jag förstå er så, att ni tror er ha blivit förgiftad? Såvitt han kunde se, var baroneten ganska frisk. Han visade då alldeles säkert inga symptom, som antydde, att han tagit något för specialisten bekant gift i någon så stor kvantitet, att det kunde vara farligt.

— Det kan jag inte vara säker på. Svaret kom ganska motsträvt. Jag inbillade mig, att mitt hjärta var affekterat, men min läkare försäkrade mig, att det icke var något fel med det. Han tillskrev mina symptom nervositet.

Tarleton hyste föga tvivel om att sir Rowlands läkare hade rätt. Han sade emellertid: — Om ni känner er osäker därvidlag, bör ni vända er till d:r Braidlaw. Han är vår förnämsta auktoritet på detta område.

— Jag vet det — min egen läkare sade mig det. Jag har varit hos honom, och han är av samma åsikt. Men jag tänkte, att det kanske fanns något särskilt gift, som ni känner till, något gift som verkar på hjärtat på ett sådant sätt, att en annan läkare icke kan upptäcka det.

Sir Frank Tarleton satte sig upp i stolen, och guldpendeln upphörde att vibrera. Var detta det försök, han väntat? Försökte Caythorpe lära känna namnet på ett gift, som kunde användas med något så när trygghet? Utan ett ögonblicks tvekan svarade han i sin iskallaste ton: — Det finns inte något sådant gift, som ni antyder, sir Rowland. Det existerar ej något sådant gift, att dess verkan på hjärtat skulle kunna undgå en sådan auktoritet som d:r Braidlaw.

— Det skulle bereda mig stor lättnad, om ni ville undersöka mitt hjärta, sade sir Rowland.

— Det skulle aldrig falla mig in. Det skulle vara en förmätenhet av mig att undersöka en av d:r Braidlaws patienter.

Caythorpe tycktes icke våga visa sig enträgen.

— Jag antar, att jag måste åtnöja mig med detta svar, sade han resignerat. Nåväl, finns det något, ni kan ge mig som preventiv mot förgiftning?

Tarleton började känna sig förbryllad. Frågan lät uppriktigt menad, och denna gång var det svårt att se någon dålig bevekelsegrund till den.

— Jag förstår knappast. Menar ni ett medel mot något särskilt gift, som ni tror er ha tagit?

— Nej, inte alldeles. Jag menar något förebyggande medel i allmänhet.

Trots frågans allvar kunde auktoriteten på gifternas område knappast återhålla ett leende. — Ett förebyggande medel mot alla gifter i världen! Min bästa herre, om det funnes ett sådant medel, skulle jag nu inte sitta här. Ni måste tänka på Mithridates.

Det framgick, att sir Rowland måste ha tänkt på den beryktade kungen av Pontus.

— Höll han sig icke immun mot gift genom att dagligen intaga små kvantiteter därav? frågade han.

— Det påstås så, men det kan näppeligen vara sant, såvida det icke då för tiden användes endast ett gift. Det är vida antagligare, att han själv hittade på denna historia för att skydda sig mot att bli förgiftad.

De rynkiga ögonlocken höjdes för en sekund. Påpekandet tycktes göra intryck på patienten, så att han begrundade frågan, huruvida han icke borde själv använda sig därav.

— Blir det inte bäst, att ni är uppriktig mot mig, sir Rowland? sade läkaren, i det han stoppade sitt ur i fickan och samtidigt smällde igen journalen. Såvitt jag kan se, kan jag som läkare icke göra något för er. För närvarande har ni icke att uppvisa några förgiftningssymptom, i annat fall kan ni vara förvissad om att de läkare, ni rådfrågat, redan skulle ha funnit dem. Men jag är anställd i statens tjänst, och det är min plikt att förhindra brott. Om ni anser er hotad, varför i så fall icke be polisen skydda er?

Det var omöjligt att misstaga sig på den verkan, dessa ord utövade på baronetten. Han reste sig ögonblickligen och började treva efter sin plånbok.

— Jag är er mycket förbunden, sir Frank. Jag har mina särskilda skäl — som jag icke vill besvära er med — att tro, att det är förståndigast av mig att vara på min vakt. Men det är endast misstankar, jag har inga bevis, som jag skulle kunna lägga fram för polisen.

Han räknade av fem sedlar och lade dem på bordet. Tarleton såg med tveksam min på pengarna. Fem pund var ett mycket liberalt honorar för en konsultation, som utgjorts endast av en fråga och ett svar.

— Jag anser mig knappast ha rättighet att ta emot ett honorar, eftersom jag inte undersökt er, sade han.

— Jag ber er, sir Frank! Om jag får, vill jag gärna betrakta mig såsom er patient. Jag kommer kanske tillbaka, och jag blir kanske nödsakad att skicka efter er. Om ni tillåter det, ska jag lämna er adress till min niece, som bor hos mig, så

att hon kan skicka efter er, i händelse jag skulle bli utsatt för en plötslig attack. Hon håller mycket av mig, slöt han patetiskt. Tarleton kände sig med ens blidkad. Mannen framför honom upphörde att vara en misstänkt karaktär och blev en mänsklig varelse. En onkel, som tog sig an sin niece och vunnit hennes tillgivenhet, måste ha något gott inom sig. Doktors enda svaghet var hans, såsom han trodde faderliga, intresse för vackra kvinnor, och han var naturligt nog redo att tro, att det här var fråga om en sådan. Han lovade med ens att komma, i händelse miss Caythorpe skulle skicka efter honom, och han gjorde det i så märkbart förändrad ton, att onkeln vågade fortsätta: — Min niece sitter och väntar i droskbilen utanför. Stackars liten, hon väntar oroligt på att få höra, vad ni säger. Hon vet naturligtvis endast, att jag varit orolig med anledning av mitt hjärta.

— Om ni önskar, sade Tarleton hjärtligt, så följer jag med er ut och talar med henne.

För ett ögonblick kom den andras förlägenhet tillbaka.

— Min nieces namn är Lowless, sade han ansträngt. Faktum är, att hon känner mig vid det namnet. Vi för ett mycket tillbakadraget liv i en förstad, Harlesden, och där ute passar det mig i många avseenden att lägga av mig min titel.

Hur besynnerlig denna förklaring än föreföll läkaren, så sade han dock ingenting, och de båda männen gingo tillsammans ut på gatan. Det första, sir Frank fick se där ute, var ett förtjusande ansikte på cirka aderton år, inramat i en massa gyllenrött hår, som ängsligt stirrade mot porten. Onkeln presenterade i lätt ton: — Sir Frank Tarleton har haft den vänligheten att erbjuda sig att själv omtala för dig, mitt kära barn, att det icke är något fel med mig. Det kommer att glädja Poppy att veta, att hon kan skicka efter er i händelse av behov.

Poppys strålande leende utgjorde en bättre belöning för läkaren än hans honorar. I detta ögonblick nära nog önskade han, att baronetens farhågor icke voro alldeles ogrundade. Han böjde sig med gammaldags artighet ned över den lilla hand, som räcktes honom, och sedan stod han och såg efter den bortrullande bilen med en känsla av medlidande, som överraskade honom.

— — —

En mycket oväntad fortsättning på sir Rowland Caythorpes besök kom redan samma dag. Tarleton blev pr telefon anmodad att bestämma en tid, då han kunde taga emot ett besök av inspektör Charles vid Scotland Yard, och till svar bad han denne att äta middag hos honom klockan åtta.

Kaptenen, välborne Ivor Charles och han voro gamla vänner och arbetade ofta tillsammans. Charles, yngre sonen till en pär och f. d. officer i armén, fick vanligtvis om hand de fall, i vilka personer av högre samhällsställning voro inblandade och i vilka det erfordrades mer takt och diskretion än vanligt från polisens sida.

När kapten Charles med militärisk punktlighet på slaget åtta kom inmarscherande i matsalen, hade hans vanligen så oberörda ansikte att uppvisa ett uttryck av förlägenhet, som väckte läkarens nyfikenhet. Sir Frank hade givit tjänsteflickan tillsägelse att inte vänta i matsalen mellan rätterna, och så fort de voro ensamma vid soppan, framförde inspektören en ursäkt.

— Jag hoppas, sir Frank, att ni inte tycker illa vara, men jag borde kanske ha talat om för er, varför jag ville träffa er. Jag har emottagit rapport om att ni i morse hade besök av en man, som uppträder under mer än ett namn — jag vet inte, vilket han uppgav för er.

Värden lade ned sin sked och stirrade på sin gäst.

— Gör ni mig en fråga? En fråga om en privat patient?

— Nej, nej, det var inte min mening. Men den här mannen är inte någon vanlig patient. Han står under polisuppsikt.

— Av vad ni sagt, kan jag förstå det, svarade läkaren sarkastiskt. Jag antar, att han blev sedd, då han kom till mig, och att ni nu vill, att jag ska tala om för er, varför han kom till mig?

Inspektören såg generad ut. — Det skulle naturligtvis inte falla mig in att fråga det. Men jag tyckte, att jag borde låta er veta, vad polisen känner till om honom, i händelse —

— Ni menar förmodligen, i händelse jag skulle ha försett honom med ett medel att begå ett mord.

Det faktum, att flickan kom tillbaka in i rummet, besparade den stackars gästen obehaget att svara. Han såg med förebrående min på sir Frank, medan soppan bars ut och en läcker lax sattes fram på bordet. Värden talade åter. — Det bereder er kanske tröst att veta, att sir Rowland Caythorpe, alias mr Lowless, varit hos två andra läkare, innan han kom till mig, och att allt, jag gjorde, var att bekräfta deras uttalanden.

— Tack! Charles tömde sitt glas med en uppsyn av lättnad. — Jag trodde verkligen, att ni skulle vilja lära känna något om honom. Han är en farlig man... Ni kommer kanske ihåg, att ni för många år sedan hörde hans namn i samband med en spelskandal på en klubb i West End. Han blev utkörd för falskspelning.

Tarleton nickade. Detta var den ledtråd, som han förgäves sökt finna.

— Sedan dess har han varit i Mexiko. Vi vet inte, vad han gjorde där ute, och vi har inte gjort oss besvär med att försöka ta reda på det, eftersom vi inte har någon utlämningstraktat med Mexiko. Sedan sin hemkomst...

Det blev ett nytt avbrott. Tjänsteflickan kom in utan någonting i sina händer, och hon såg upprörd ut. — Det är

en dam, sir, som telefonerar. Hon uppger sig heta miss Lowless, och hon säger, att hennes onkel har försvunnit. Tarleton kastade servetten på bordet och sprang upp.

ANDRA KAPITLET.

— Jaså, den skojar'n har tagit till schappen! sade kapten Charles. Jag hoppas endast, att han inte skakat av sig mina män.

Tarleton pressade ihop läpparna. Han befarade något helt annat, men det var för tidigt för honom att säga det till kollegan, utan att bryta mot sin tystnådsplikt. Han skyndade ut ur rummet och fram till telefon. Den talandes röst skälvde. — Jag hoppas, att det inte var orätt av mig att ringa upp er, sir Frank. Onkel sade, att jag skulle göra det, om det hände honom något.

— Ni gjorde alldeles rätt, mitt kära barn. Omtala för mig precis vad som hänt.

— Jag har ingen aning därom. Jag har inte sett honom sedan tedags. Vi skulle bort på middag i kväll, men när det var på tiden för oss att bege oss av och jag gick in i hans arbetsrum för att hämta honom, var han inte där. Vi har letat igenom hela huset utan att finna honom.

— Kan han möjligen ha emottagit något meddelande och gått ut utan att underrätta er? Det började se ut, som om Charles hade rätt och fågeln flugit sin kos.

— Det tror jag inte. Hans frackkläder äro framlagda i hans rum, så han måste ha haft för avsikt att komma med på middagen. Och både hans hatt och hans käpp är kvar i hallen... Mrs Maggitts, hushållerskan, säger, att han måtte vara i kassavalvet. Vi har knackat och ropat men inte fått något svar, och dörren är låst. Hon tror, att han svimmat där inne.

Tarletons första farhåga återvände. Och nu började han önska, att han icke vägrat att undersöka sin hemlighetsfulla patient. Han gjorde en mycket försiktig fråga. — Finns det något sätt att komma in i det rum, ni kallar kassavalvet? Skulle dörren kunna öppnas med en dyrk eller något sådant?

— Nej, jag är säker på att det inte går. Det är i källarn. Onkel lät förse den med en järndörr, när han köpte huset, och låset är dyrkfritt.

Detta svar hävde icke Tarletons farhågor. Det gavs alltid en möjlighet, att en mördare infunnit sig under något slags förklädnad, kommit in i kassavalvet tillsammans med sitt offer och avlägsnat sig efter att ha stött ned honom och låst dörren efter sig. Men han avhöll sig från att göra några frågor, som kunde ingiva flickan en sådan tanke.

— Jag har hos mig en vän, som är vid polisen, sade han. Om ni vill vänta ett ögonblick, så ska jag rådgöra med honom, och han kan måhända ta med sig en man, som kan öppna dörren.

Han återvände in i matsalen och omtalade i korthet för sin kollega, vad som hänt.

— Det är en riktig lyckträff, såvitt mig angår! utbrast inspektören glatt. Av mina män har jag hört allt om det där kassavalvet, och jag har i flera veckor väntat på ett tillfälle att kasta en blick i det. Jag har inte haft tillräckliga bevis att kunna skaffa mig en fullmakt att anställa husvisitation, och det här är just det tillfälle, jag väntat på.

Läkaren rynkade pannan. Det var allt utom angenämt för honom att tänka, att Poppys vädjan till honom skulle få till resultat, att hennes onkels hemligheter blevo uppenbarade för polisen. Men det gavs verkligen intet alternativ.

— Caythorpes niece är en alltigenom rar ung flicka, som icke känner till något om skuggsidan av onkelns liv. Hon känner inte ens till hans verkliga namn; för henne har han

alltid varit mr Lowless. Jag ska betrakta det som en stor väntjänst, om ni vill skona henne så mycket som möjligt.

Kapten Charles smålog illmarigt åt sin vän. Han kände mycket väl till sir Franks älskvärda svaghet och var bra nog säker på att miss Lowless måtte vara en högst förtjusande flicka.

— Jag ska naturligtvis göra mitt bästa, sade han, men jag gissar, att hon måste få veta något. Jag har mina egna åsikter om vad vi kommer att finna i det där kassavalvet.

Båda männen voro alltför vana att handla raskt för att förspilla någon tid. Tarleton hade endast att omtala för den väntande flickan, att de skulle komma till henne, och be henne om adressen — 77 Drysdale Park, en tvärgata från stora vägen till Wembley. Minuten efteråt hade bilen kört fram, och väskan med instrument, som alltid stod redo, var placerad i den.

Då de väl voro på väg, började sir Frank: — Jag anser mig böra i förtroende omtala för er, att jag befarar något värre än ett svimningsanfall. Då Caythorpe kom hem till mig i morse, hyste han fruktan för livet. Han faktiskt så gott som sade mig, att han trodde sig vara eller skola bli förgiftad.

Inspektören visslade sakta. — Mord? utbrast han. Nåja, jag vet just inte, att jag finner det så besynnerligt. Han hade tillräckligt många fiender. Och det var inte lätt för dem att komma åt honom med lagens hjälp.

— Ni skulle just till att omtala något för mig, sade läkaren.

— Ja. Det är för närvarande en hemlighet men kommer nog inte att förbli det mycket längre. Jag kan ta åt mig äran av att ha avslöjat hans lilla affär. I två, tre år har han gjort affärer i slätklenoder. Ni vet nog, fortsatte Charles, att slätklenoder är av fideikommissnatur, liksom den fasta egendomen och titeln, om det finns någon sådan, och icke